

SUF - 50 år

Storm 1980 nr.8

Innehåll

Syndikalistiska Ungdomsförbundet	4
Först kom BärvalLEN	7
Efter följde Västerås	7
Förbundet konstitueras	7
Kamp och propaganda för de syndikalistiska idéerna	9
Arbetarnas egen och direkta aktion	9
En röd ring	9
I konflikt med SAC	12
Storm	12
Röda cykelpatruller	12

Publicerad i tidningen Storm, nummer 8, 1980.

Syndikalistiska Ungdomsförbundet

När SAC nu tecknar sitt 70-årsjubileum kan det vara värt att nämna en annan jubilar, nämligen Syndikalistiska Ungdomsförbundet som, om det fortfarande hade varit livskraftigt, hade kunnat fira sitt 50-årsjubileum. Ansatser finns annars även idag, bl a till följd av ett beslut på SAC-kongressen 1975, att samla intresset för ungdomsfrågor. Då tillsattes en ungdomskommitté som sedan dess har arbetat med att arrangera ett antal ungdomskonferenser. Här ska dock endast nämnas något om **Ungdomsförbundets historia.**

Syndikalistiska Ungdomsförbundet – SUF – bildades således 1930. Från början hette det Sveriges Syndikalistiska Ungdomsförbund, men genom en allmän medlemsomröstning 1935 fick namnet en mindre nationell prägel. Den egentliga grunden för bildandet av Ungdomsförbundet var antagandet av en motion från Västerås LS på 1929 års SAC-kongress vari yrkades ”att kongressen beslutar, att SAC upptager arbetet ’ned bildande av syndikalistiska ungdomsklubbar och därmed lägger grunden till en landsomfattande syndikalistisk ungdomsrörelse”

Syndikalistiska ungdomsklubbar hade emellertid bildats långt före denna kongress. Bifallet till Västerås motionen innebar endast att isen bröts och att de som varit tveksamma nu kunde ta fasta på att SAC ”sanktionerat” bildandet av ett ungdomsförbund och att majoriteten av medlemmarna också stod bakom beslutet.

När SAC bildades 1910 var de flesta medlemmarna unga och något behov av ett ungdomsförbund gjorde sig inte omedelbart påmint. 1918 togs saken upp till diskussion i tidningen Syndikalisten (föregångaren till Arbetaren) varefter den debatterades på kamratmöten och andra sammankomster samt i tidningsartiklar.

Foto: Ingemar Eriksson

Bilden ovan porträtterar de tre unglubbister som möjliggjort artikeln. Från vänster är de:

- **Erik Lundkvist** Gick med i Västeråsklubben 1930. Blev invald i Centralstyrelsen vid första kongressen och satt kvar till kongressen 1939. Var åren 1939–41 anställd som expeditör för förbundet i Stockholm. Medverkade i redaktionskommittén för tidningen Storm. Metallarbetare.
- **Algot Nylund** Med i Centralstyrelsen 1930–33 (och dess VU). Arbetade i redaktionskommittén kring Storm. Typograf.
- **Helge Bäck** Med i interimskommittén fram till första kongressen. Satt sedan med i Centralstyrelsen (och VU) till 1942 års kongress. Skötte bokföringen första tre åren (fram till dess förste expeditören anställdes). Arbetade också med Storm. Byggnadsarbetare.

Först kom Bärvallen

Den första ungdomsorganisationen kan spåras till 1924. Då tog några SAC-medlemmar vid det då pågående järnvägsbygget mellan Särna och Limesforsen i Dalarna initiativet till bildandet av Bärvallens Syndikalistiska Ungdomsklubb. Första mötet hölls den 30 juli och protokollet från detta och de närmast följande mötena visar varför man överhuvudtaget bildade en ungdomsorganisation; man efterlyste ett forum med *"lättare"* mötesprogram och mera diskussion i teoretiska frågor, sådant som inte alltid fick plats på de ordinarie LS-mötena. Dessutom bestämde man att ungdomsklubbens möten skulle utfyllas med sång och musik och man diskuterade även bildandet av en sångkör.

Bärvallens Syndikalistiska Ungdomsklubb fick en kort historia. Sista mötet hölls den 6 december samma år. Klubben fick upplösas på grund av bristande medlemsantal; när järnvägsarbetet var klart blev medlemmarna arbetslösa och avreste från platsen. Protokolls-boken sändes in till SACs expedition för att där förvaras *"tills någon av kamraterna eventuellt får möjlighet att bilda en klubb på annan plats"*. Målsättningen var dock klar. Under sista protokollet lade sekreteraren till: *"Ändock en bit framåt!"*

Efter följde Västerås

Den första ungdomsklubben av bestående karaktär var Västerås Syndikalistiska Ungdomsklubb som bildades den 6 mars 1928. Initiativet följdes senare i Stockholm där en klubb bildades på sommaren och i december samma år tillkom ytterligare en klubb, nu i Skoghäll. Därefter följde Kiruna, Dalafinnhyttan och Karlskoga samt ett par orter till.

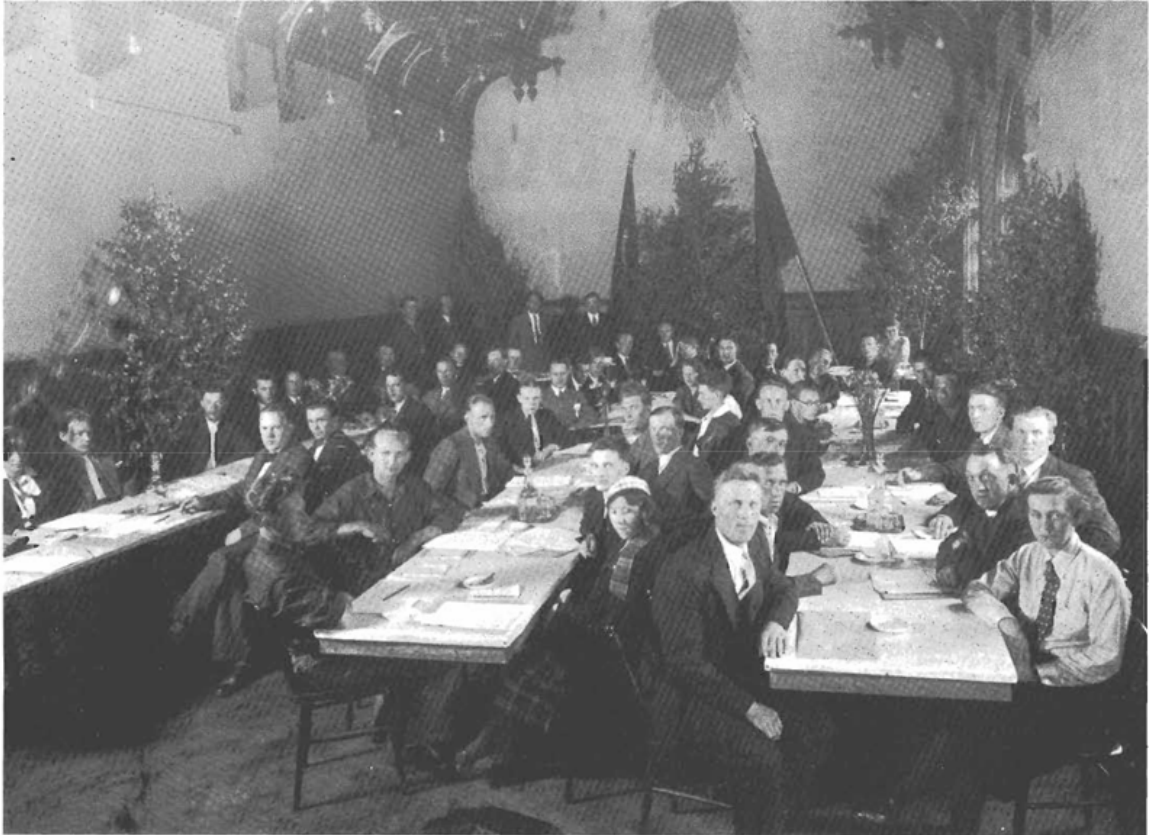
Verklig fart blev det dock inte med bildandet av ungdomsklubbar förrän SAC-kongressen året därpå lämnat bifall till den redan omnämnda Västeråsmotionen. I snabb följd bildades nu klubbar i bl.a. Guldsmedshyttan, Säffle, Södertälje, Lidköping, Hällefors, Trollhättan, Örebro, Linköping, Rute, Kumla, Hofors och Träkvista. I mitten av 1930 fanns ett 20-tal klubbar med tillsammans ca 600 medlemmar.

Förbundet konstitueras

Själva Ungdomsförbundet konstituerades på kongress den 22 – 23 juni 1930 i Klara Folkets Hus i Stockholm. Stockholmsklubben hade den 29 november året innan på uppmaning av Skoghalls Syndikalistiska Ungdomsklubb tillsatt en stadgekommitté med uppgift att utarbeta och framlägga förslag till gemensamma stadgar för klubbarna över hela landet. På grundval av det material som kom in utökades stadgekommittén den 9 januari med ytterligare ett par representanter och även Albert Jensen från SACs Arbetsutskott (AU) blev invald. Man beslöt att försöka formulera mer enhetliga regler för ungdomsrörelsens verksamhet samt eventuellt åstadkomma en fastare sammanslutning mellan klubbarna. Stadgekommittén ändrade även sitt namn till Syndikalistiska Ungdomsrörelsens Interimsutskott.

I april skickade man ut inbjudan till den konstituerande kongressen – SAC anslog till porto och materialkostnader 100 kronor – och i slutet av juni infann sig 20 ombud från 17 klubbar i Stockholm. Därtill deltog bl.a. interimsutskottets ledamöter, en representant för SACs AU och som inbjudna gäster representanter för Ungsocialistiska Förbundet samt några kamrater som representerade ett par tyska organisationer.

Kongressens främsta fråga blev om det skulle bildas ett ungdomsförbund. Efter en kort debatt beslöts enhälligt att så skulle ske.

Icke Ungdomsförbundets konstituerande kongress 1930, men väl dess andra tre år senare, vilken hölls i Klara Folkets Hus i Stockholm.

Kamp och propaganda för de syndikalistiska idéerna . . .

I det princip- och programuttalande som antogs fastslogs den klara analogin till SACs allmänna politiska hållning:

”Sveriges Syndikalistiska Ungdomsförbunds uppgift är att genom bildandet av och federativ sammanslutning mellan syndikalistiska ungdomsklubbar samla arbetareungdomen till målmedveten, energisk kamp och propaganda för de syndikalistiska idéerna samt till skolning i de fackligt ekonomiska problemen och aktionsmetoderna i och för störtandet av det kapitalistiska samhällssystemet och arbetarnas framtida övertagande av produktionsmedlen genom de ekonomiska kamporganisationerna”.

Genom intensiv muntlig och skriftlig propaganda skulle man fästa arbetareungdomens uppmärksamhet på de ekonomiska maktmedlens avgörande betydelse och därjämte

”verka för ungdomens socialistiska fostran i andligt och moraliskt hänseende, för allmän folkknykterhet på övertygelsens grund, för massornas frigörande från den religiösa vidskepelsen, den borgerliga tvångsmoralen och den självförnedrande auktoritetstron, för de fackliga organisationernas lösgörande från partipolitisk överhöghet och för arbetarnas möjligast vidsträckt självbestämmanderätt inom dessa organisationer, för militarismens raserande och statens avskaffande som människornas politiska, ekonomiska och andliga förmyndare samt för internationell förbrödring mellan arbetarna på basis av den gemensamma underkuvade ställningen och de likartade intressenas tillgodoseende”.

Arbetarnas egen och direkta aktion . . .

Endast en *”social revolution, genomförd medelst arbetarnas egen och direkta aktion på det ekonomiska kampfältet, kan leda till ett verkligt socialistiskt samhällssystem . . . Staten måste bekämpas av arbetarna då den historiskt sett ”endast (är) ett tvångsinstrument i den besittande klassens händer till upprätthållandet av egendomsprivilegiet, utsugandet och undertryckandet av arbetarklassen.”*

Vidare utsades att förbundet *”alltid och i största möjliga utsträckning intimt (skall) samarbeta med den ekonomiska kamporganisationen, Sveriges Arbetares Centralorganisation.”* Det sista ändrades 1935 till *”den syndikalistiska kamprörelsen”* för att ge uttalandet en mer internationell prägel (jämför förbundets namnändring samma år). Ungdomsförbundet valde en centralstyrelse – CS – och inom den ett verkställande utskott – VU – efter i stort sett samma principer som SAC än idag är organiserat. SUFs första CS kom att få följande sammansättning; Frid Nordin, Helge Ytterberg, Helge Bäck, Holger Carlsson och Emmy Melin utgörande VU och samtliga från Stockholmsklubben, Algot Nylund, Hällefors, Artur Enkvist, Rute, Klas Öhman, Dala-Finnhyttan, Yngve Olsson, Skoghall, Armas Sastamoinen, Kiruna, och Erik Lundkvist, Västerås, utgörande landsortsrepresentanter. Man beslöt att CS skulle ha sitt säte i Stockholm. Distriktsorganisationer växte fram efter hand.

En röd ring

Som förbunds emblem beslöt sedermera CS att anta en röd ring, som skulle symbolisera den revolutionära röda ungdomens hållfasta sammanslutning. Emblemet användes sedan som rockmärke, på affischer, på fanor och tryckt över texten på flygblad. Den enkla symbolen blev mycket uppskattad.

Ungdomsförbundet bildades i en tid av oro. I Tyskland växte sig nazismen allt starkare, dödsskotten i Ådalen kom 1931, arbetslösheten, i synnerhet bland ungdomen, var mycket stor. Allt detta kom naturligtvis att sätta sin prägel på förbundets arbete och agitation.

Intresset för SUF växte snabbt de närmaste åren efter första kongressen. I mitten av maj 1935 räknade förbundet 135 klubbar och omkring 4 500 medlemmar. Som mest hade förbundet ca 150 klubbar och ca 5 000 medlemmar, siffror som nåddes några år senare.

I och med andra världskriget, då många aktiva fick rycka in och arbetet i många klubbar stannade av, sjönk intresset (förmågan?) att driva arbetet vidare inom förbundet. Under decenniet närmast efter krigsslutet förde SUF en allt mer tynande tillvaro varefter det stilla somnade in. Förbundet hann dessförinnan flytta sitt säte till sydligare delar av landet. Formellt blev aldrig SUF nedlagt, men det torde idag vara svårt att uppbringa några aktiva rester av det.

Ett av förbundets Mälarting på 30-talet. Lägg märke till förgrundsgestaltarnas overaller med röda ringar på.

I konflikt med SAC

SUFs mest framträdande år var alltså åren före och under andra världskriget och då var följdriktigt agitationen som intensivast. En viss motsättning till SAC kom förbundet i genom stödet för Finlands sak under första vinterkriget. De traditionella antimilitaristiska strömningarna som alltid funnits inom syndikaliströrelsen fick efter hand vika för en mer traditionell försvarsvänlig hållning inom Ungdomsförbundet allt eftersom kriget fortlöpte.

Här fanns en generationsklyfta mellan SAC, som var avgjort mer restriktiv på denna punkt. Att Ungdomsförbundet inte skrädde orden framgår t.ex. av ett flygblad från 1941 där det bl a står:

”-Inför de ytterligare tyska krav, som äro att vänta, vänder sig Syndikalistiska Ungdomsförbundet till landets arbetare med en inträngande mening att i handling visa sin motståndsvilja, sin vilja att till det yttersta försvara landets frihet och oberoende.

- Protestera mot regeringens eftergiftspolitik!

- Bojkotta den öppna och förstuckna nazipressen, avslöja och bekämpa de nazityska agenterna i vilka förklädnader de än framträda!

- Låt göra klart att Sveriges arbetare icke överksamma komma att tolerera ytterligare nazityska krigsmaterial- och trupptransporter över Svenskt område!

- Stoppa försöken att framställa det av tyskarna ockuperade Finland som ett land i krig utanför stormaktskriget!

- Förhindra upprättandet av värvningscentraler för tysk-finska armén! Kräv at regeringen utfärdar utreseförbud för officerare och värnpliktiga!

- Solidaritet med nazismens offer och motståndare i alla länder!

- Samling kring landets oavhängighet och arbetarklassens socialistiska ideal!”

Flygbladet hade rubriken: **”Motstånd till det yttersta!”**

Storm

Redan på SUFs första kongress fanns tre motioner i tidningsfrågan. Samtliga gick ut på att det skulle införas en särskild ungdomssida i Arbetaren varje vecka samt att meddelanden angående ungdomsrörelsen skulle få införas på särskild plats i tidningen Norrlandsfolket. Dessa motioner tillmötesgick också de båda tidningarna.

Någon egen tidning ansåg man sig till en början inte ha råd med. Sommaren 1932 vågade sig emellertid förbundets VU på att ge ut en provtidning i två upplagor om sammanlagt 14 000 ex. Tidningen fick namnet Storm och visade sig bli mycket uppskattad.

På SUFs andra kongress, som hölls 1933, beslöts att tidningen skulle utkomma kvartalsvis och ha åtta sidor. Det första löpande numret utkom så I november 1933 och genomsnittsupplagan de första åren var 10 000 ex. Tidningen gick mycket bra och lämnade ett behövligt ekonomiskt överskott till förbundets agitationskassa. Under 1935 blev Storm månadstidning. Själva tidningen följde sedan förbundets historia och sista numret utkom i slutet av 40-talet. Namnet såldes slutligen till ett danskt förlag.

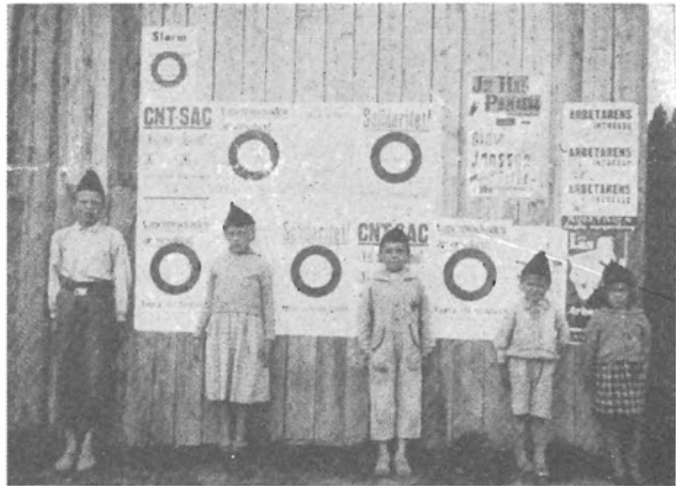
Röda cykelpatruller

Ungdomsförbundets agitation utfördes helt av frivilliga krafter och särskilt under sommarhalvåret organiserades ”röda cykelpatruller” vilka genomkorsade landets olika delar och bedrev agitation genom möten och föredrag samt genom tidnings- och litteraturförsäljning. Även här fanns en viss motsättning till SAC vars ombudsmän utkrävde traktamenten och lön för liknande värv. Agitationen från SUF skedde helt på oavlönade villkor. Samarbetet mellan SAC (LS) och SUF var dock självklar. Ofta var det LS som hade förberett mötena när cykelpatrullerna kom farande. Mycket mer kan sägas om den syndikalistiska ungdomsrörelsens historia. Vad

som redovisats här är egentligen bara fragment. En mer uttömmande redogörelse kan fås genom SACs krönikeskriver, från den som sträcker sig till omkring 1935. Goda kunskapskällor är därtill ex vis Erik Lundkvist, Algot Nylund och Helge Bäck, samtliga med anor från första kongressen, vilka i egenskap av intervjuobjekt gjort denna redogörelse möjlig. Tack för det! LE

En av de röda-cykelpatrullerna startar på turné.

De yngsta utföra affischpropaganda.

Ur Storm nr 6-1940

Det Anarkistiska Biblioteket

SUF - 50 år
Storm 1980 nr.8

sv.anarchistlibraries.net